બસરાના ગ્રંથપાલ

(ઇરાકની એક સત્ય ઘટના)

જીનેટ વિન્ટર દ્વારા લખાયેલ અને ચિત્રિત

" કુરાનમાં, ભગવાને મુહમ્મદને પહેલી વાત કહી હતી
'વાંચો'.
ન્યૂ યોર્ક ટાઇમ્સમાંથી, જુલાઈ 27, 2003

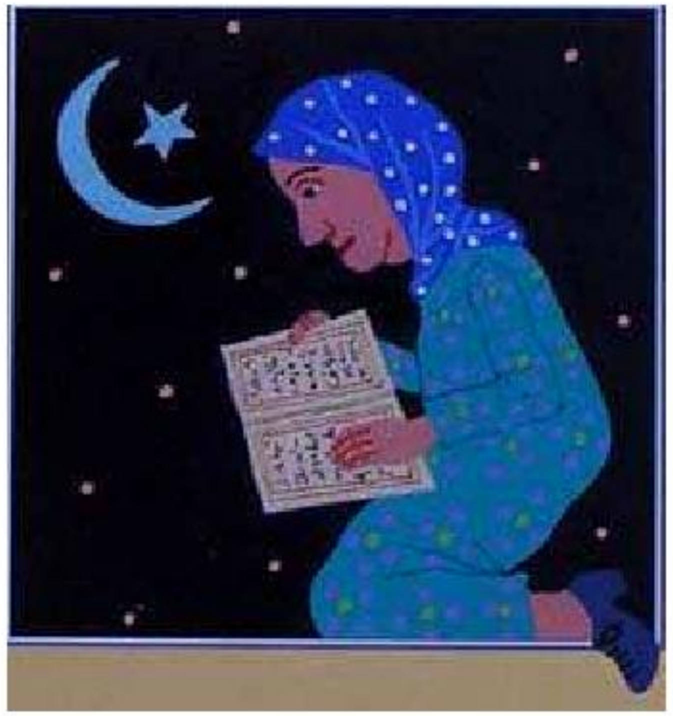

આલિયા મુહમ્મદ બેકર રેતીથી ઘેરાયેલા ઇરાક દેશના એક બંદર શહેર બસરાના ગ્રંથપાલ છે.

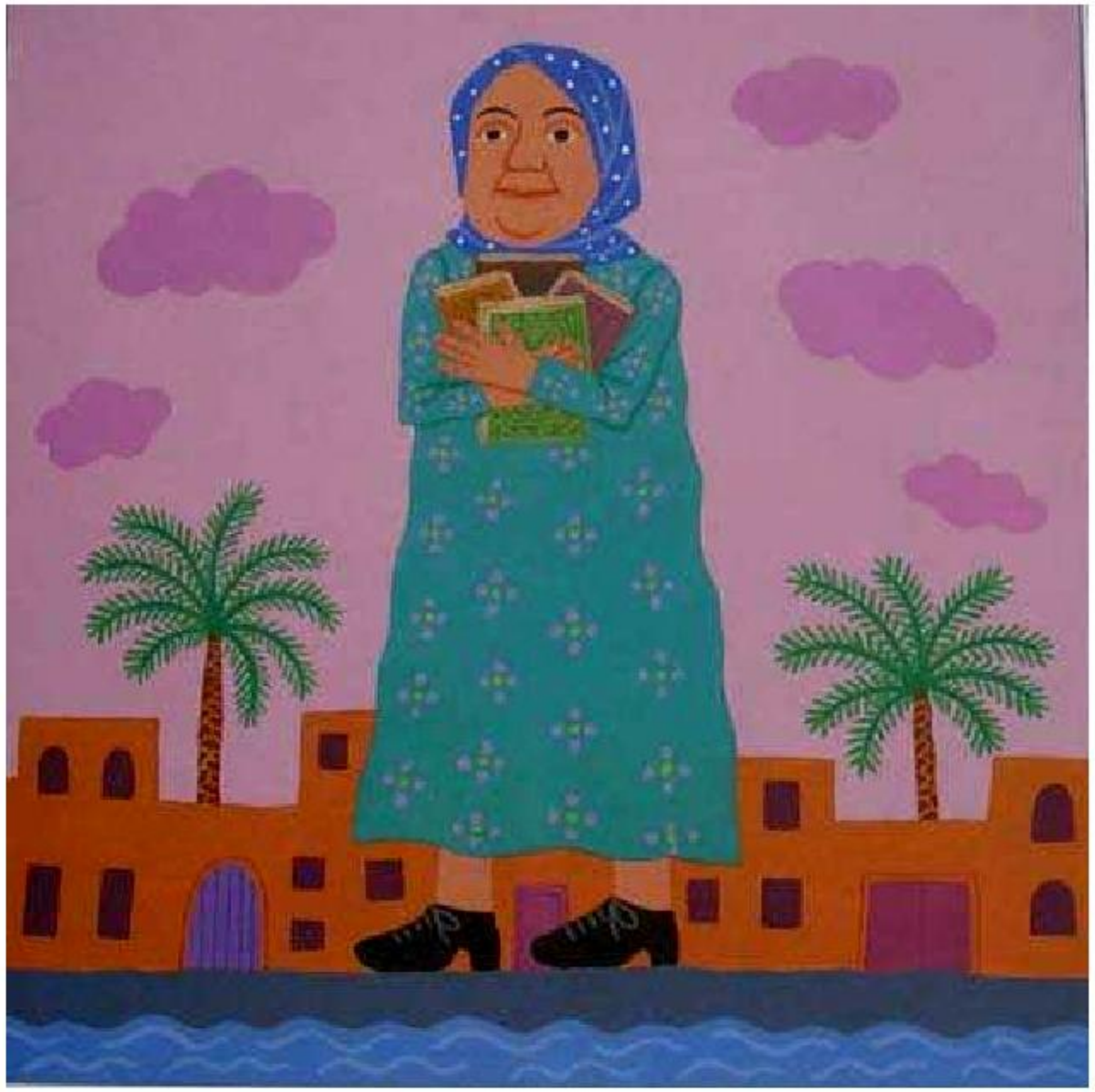

તેમનું પુસ્તકાલય પુસ્તક પ્રેમીઓ માટે એક મુલાકાત સ્થળ છે.
તેઓ દુનિયાની બાબતોની ચર્ચા કરે છે
અને આત્માની બાબતો.

અત્યાર સુધી - હવે, તેઓ ફક્ત યુદ્ધની જ વાત કરે છે.

આલિયાને ચિંતા છે કે યુદ્ધની આગ પુસ્તકોનો નાશ કરશે,
જે તેના માટે સોનાના પર્વતો કરતાં વધુ કિંમતી છે.
પુસ્તકો દરેક ભાષામાં છે - નવા પુસ્તકો, પ્રાચીન પુસ્તકો,
સાતસો વર્ષ જૂનું મુહમ્મદનું જીવનચરિત્ર પણ.
તે રાજ્યપાલ પાસે તેને સલામત સ્થળે ખસેડવા માટે
પરવાનગી માંગે છે. તે ના પાડે છે.

તેથી, આલિયા બાબતો પોતાના હાથમાં લે છે.
ગુપ્ત રીતે, તે દરરોજ કામ પછી મોડી રાત્રે પુસ્તકો
ગાડી ભરીને ઘરે લાવે છે.

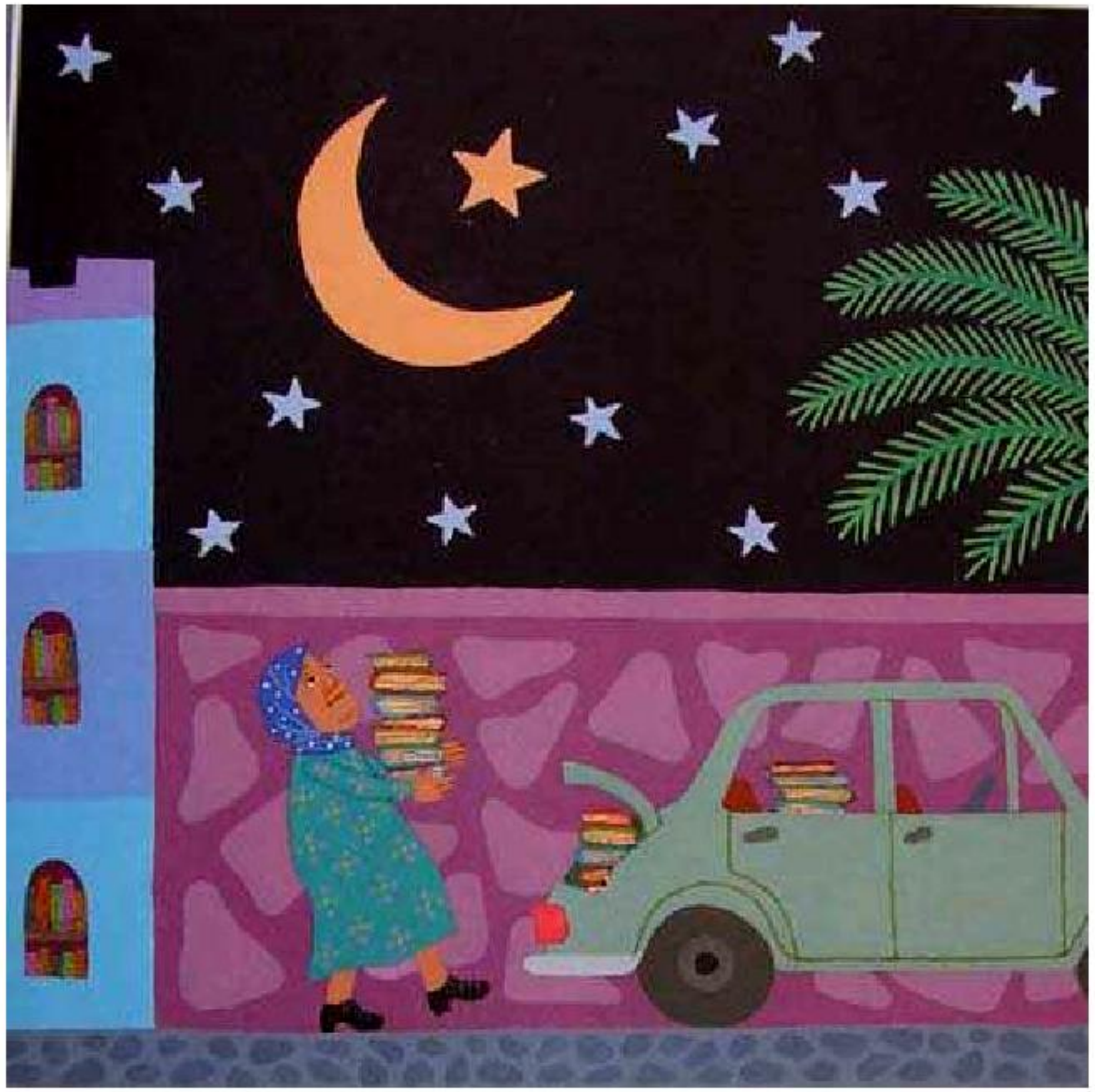

યુદ્ધના અવાજો વધુને વધુ સંભળાય છે.
સરકારી કચેરીઓને પુસ્તકાલયમાં ખસેડવામાં આવે છે.
છત પર બંદૂકો સાથે સૈનિકો રાહ જોઈ રહ્યા છે.
આલિયા રાહ જુએ છે અને કંઈક અપ્રિય
બનવાની આશંકાથી ઘેરાઈ જાય છે.

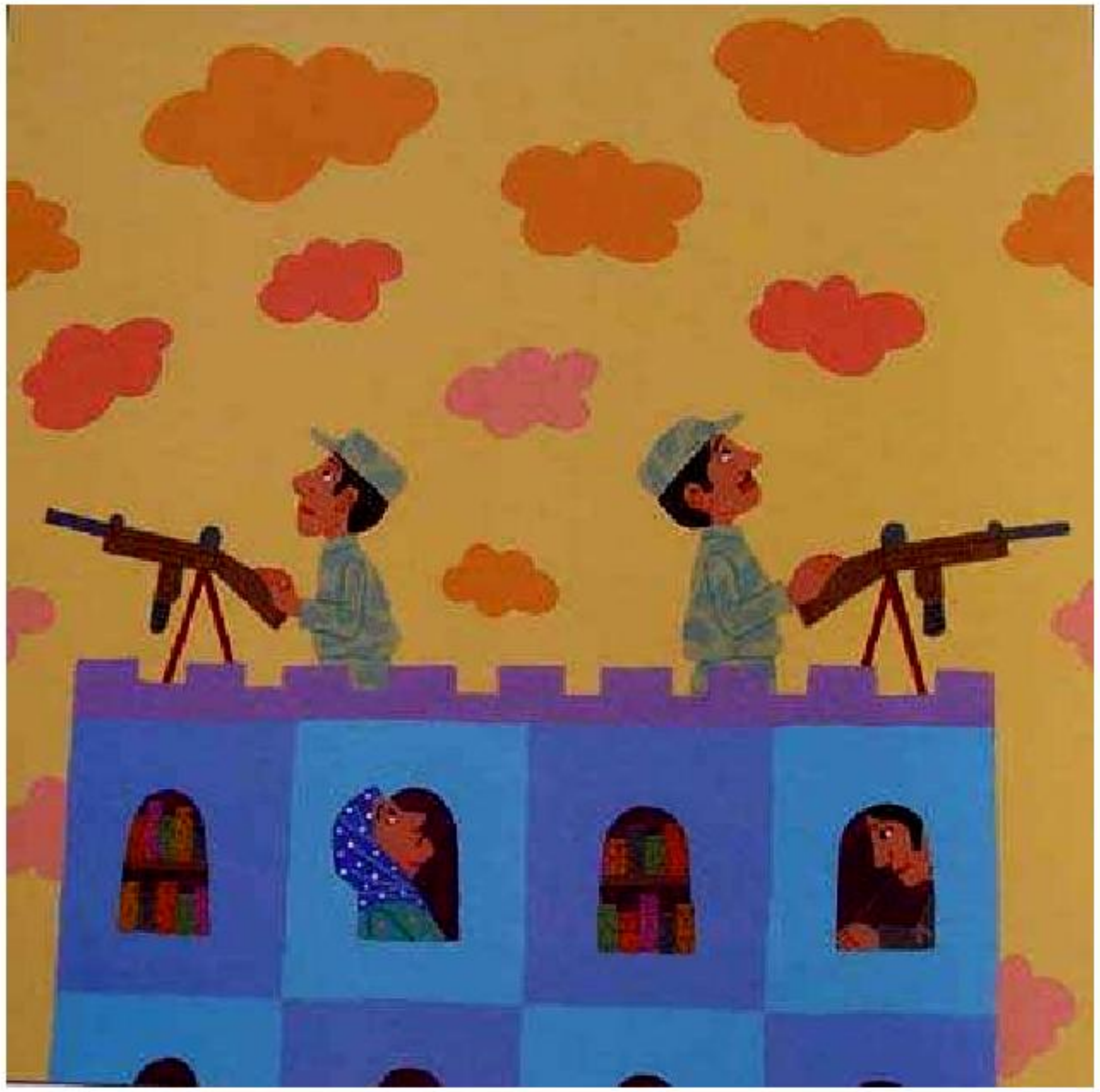

પછી... અફવાઓ વાસ્તવિકતા બની જાય છે.

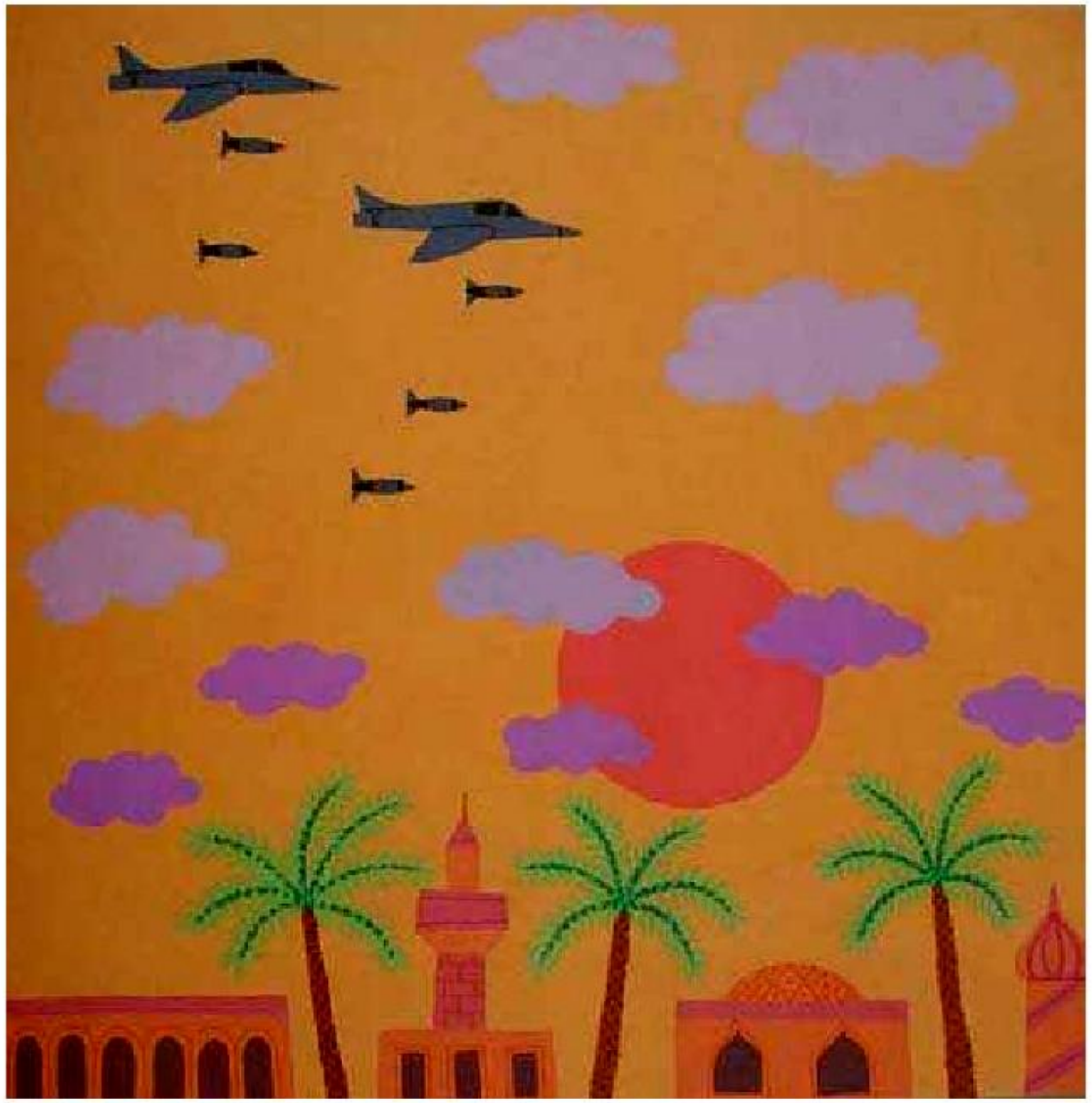

યુદ્ધ બસરા પહોંચે છે.

શહેર બોમ્બ અને ગોળીબારોની વિનાશક આગથી ભડકે બળી રહ્યું છે.

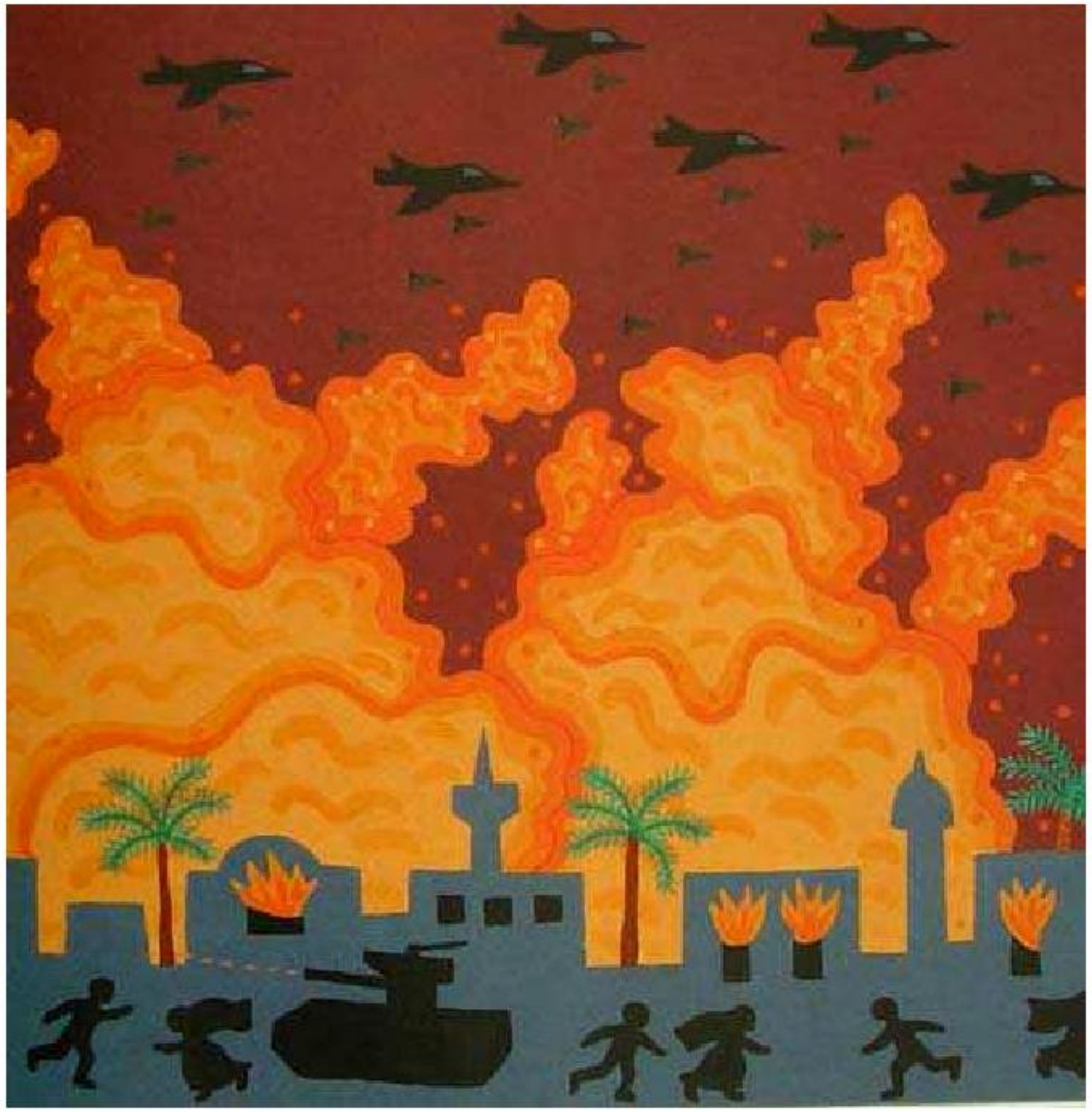

આલિયા પુસ્તકાલયના કર્મચારીઓ અને સરકારી કર્મચારીઓ
અને સૈનિકોને પુસ્તકાલય છોડી દેતા જુએ છે.
પુસ્તકોનું રક્ષણ કરવા માટે ફક્ત આલિયા જ બાકી છે.

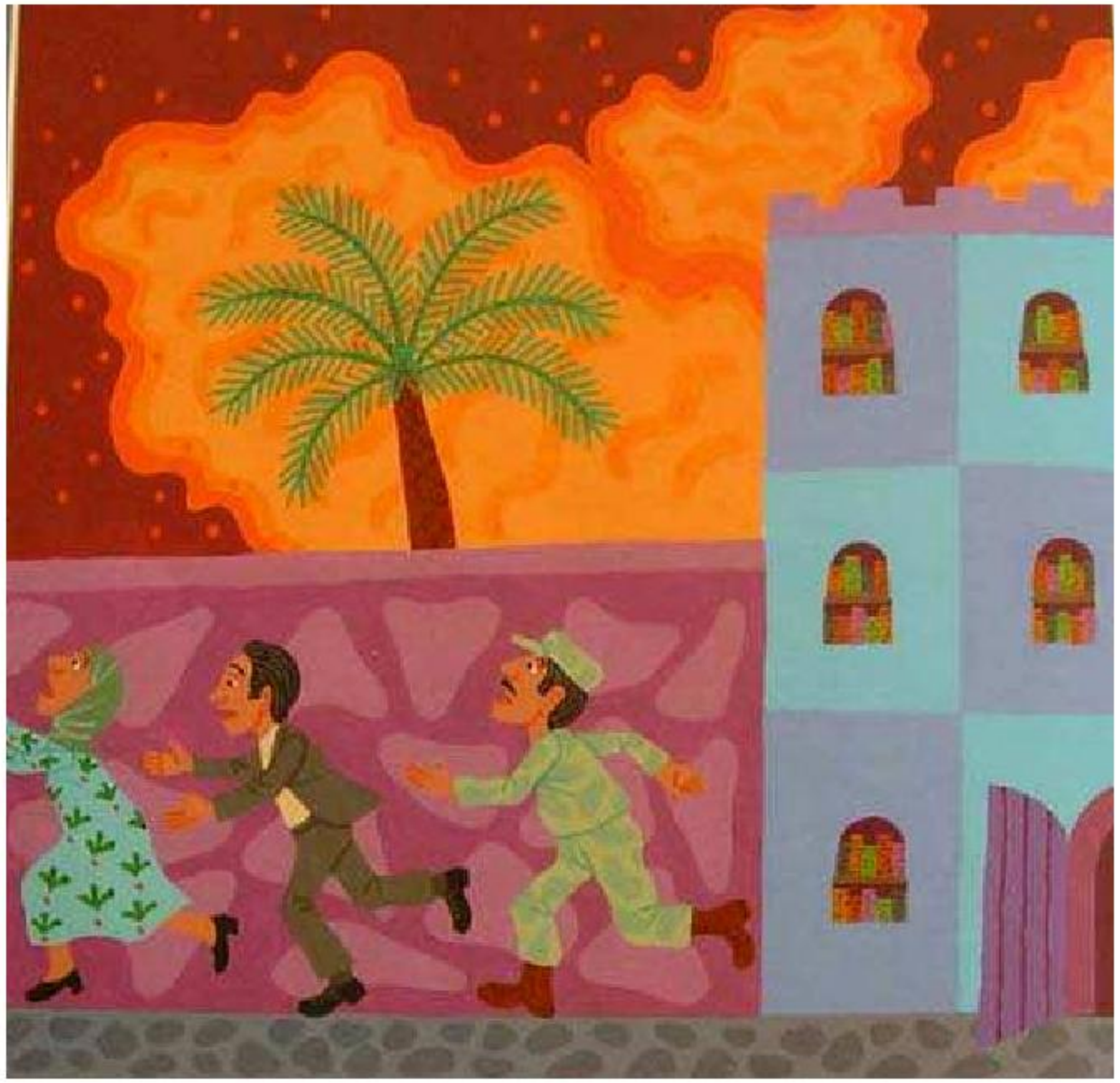

તે લાઇબ્રેરીની દિવાલ પરથી તેના મિત્ર અનીસ મુહમ્મદને
બોલાવે છે, જે બીજી બાજુ એક રેસ્ટોરન્ટ ચલાવે છે.
"શું તમે મને પુસ્તકો સાચવવામાં મદદ કરી શકશો?"

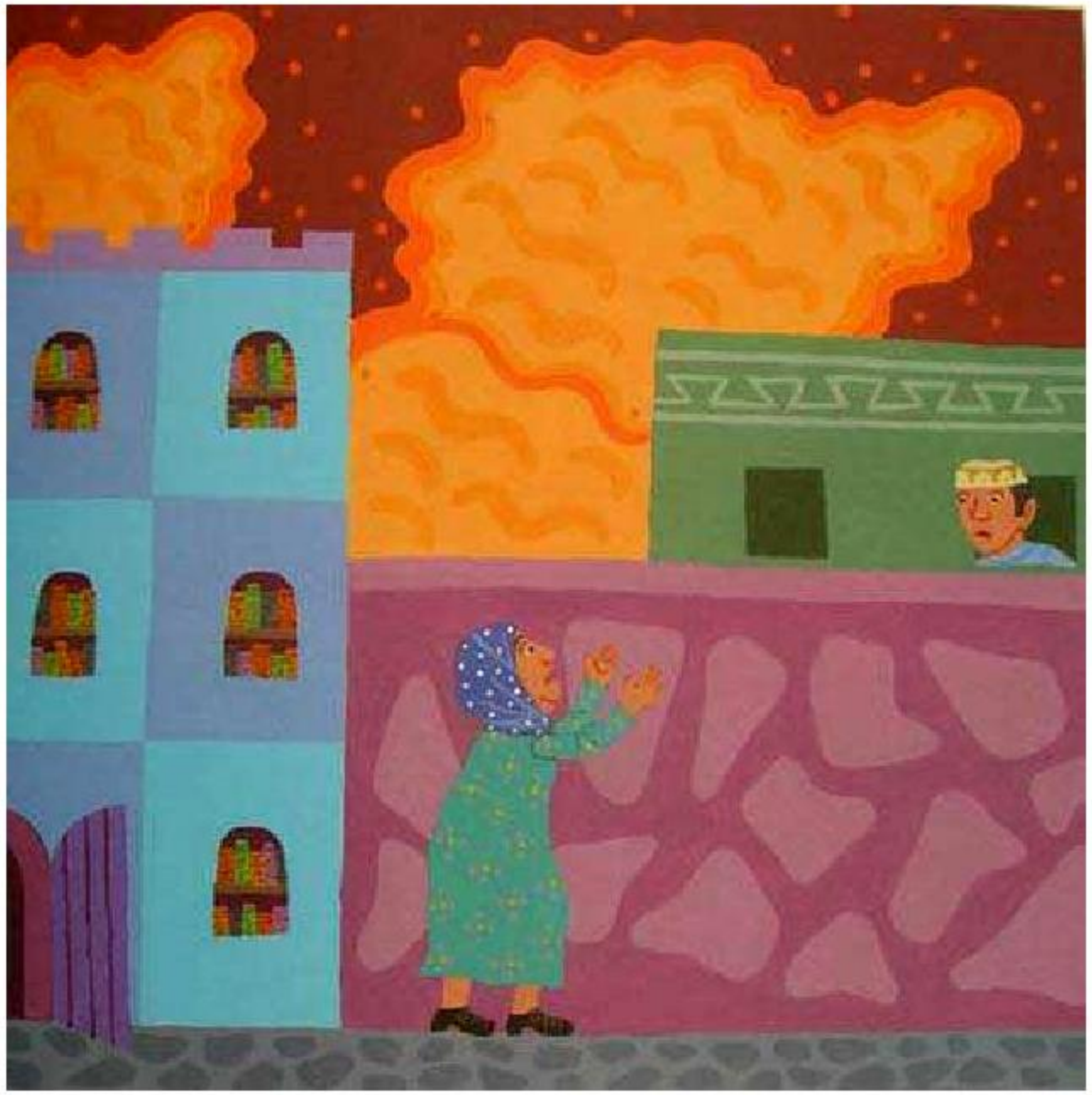

"હું આ પડદાનો ઉપયોગ તેમને લપેટવા માટે કરી શકું છું."
"આ રહ્યા મારી દુકાનના ખોખા."
"શું તમે આ કોથળાઓનો ઉપયોગ કરી શકો છો?"
"પુસ્તકો સાચવવા જ જોઈએ."

આખી રાત, આલિયા, અનીસ, તેના ભાઈઓ,
અને દુકાનદારો અને પડોશીઓ લાઇબ્રેરીની છાજલીઓમાંથી
પુસ્તકો લઈ જાય છે , તેમને સાત ફૂટની દિવાલ પરથી પસાર
કરે છે, અને તેમને અનિસના રેસ્ટોરન્ટમાં છુપાવે છે.

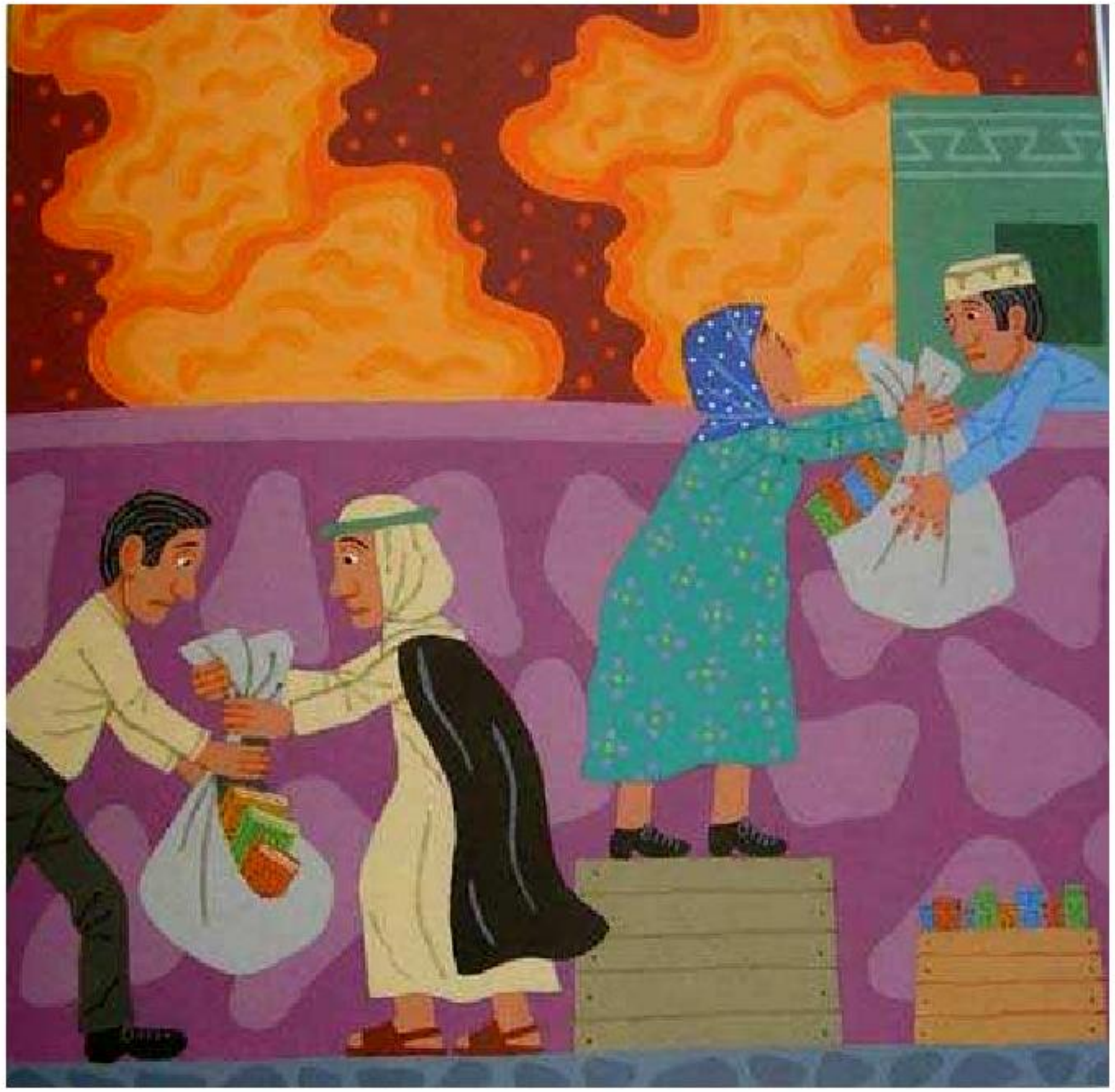

પુસ્તકો છુપાયેલા રહે છે અને યુદ્ધ ચાલુ રહે છે.

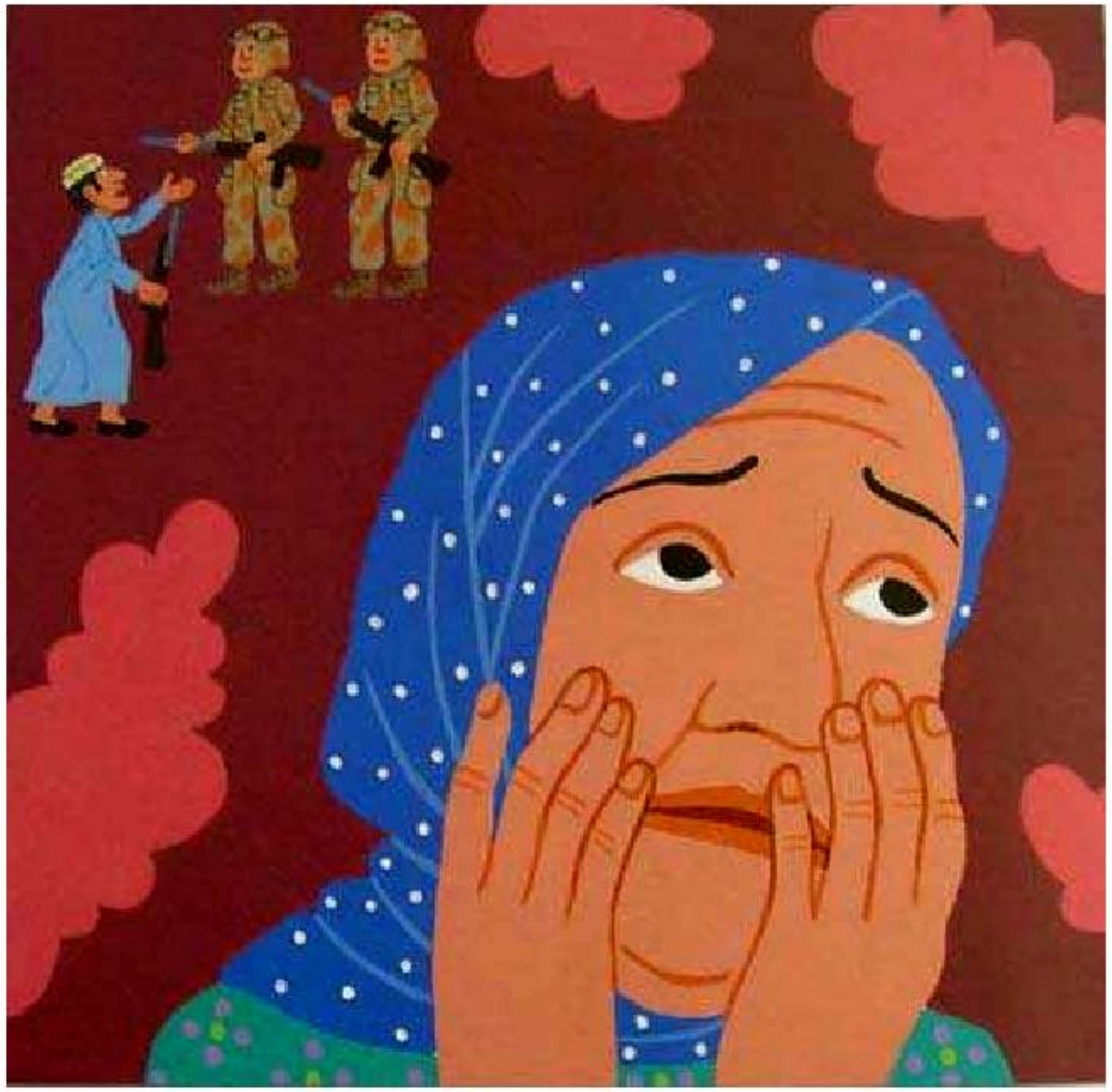

નવ દિવસ પછી, આગમાં પુસ્તકાલય
બળીને ખાખ થઈ જાય છે.

બીજા દિવસે, સૈનિકો અનિસના રેસ્ટોરન્ટમાં આવે છે.
"તમારી પાસે બંદૂક કેમ છે?" તેઓ પૂછે છે.
"મારા ધંધાને બચાવવા માટે," અનીસ જવાબ આપે છે.
સૈનિકો અંદર શોધ કર્યા વિના જ નીકળી જાય છે.
તેઓ જાણતા નથી કે આખી લાઇબ્રેરી
મારા રેસ્ટોરન્ટમાં છે, અનીસ વિચારે છે.

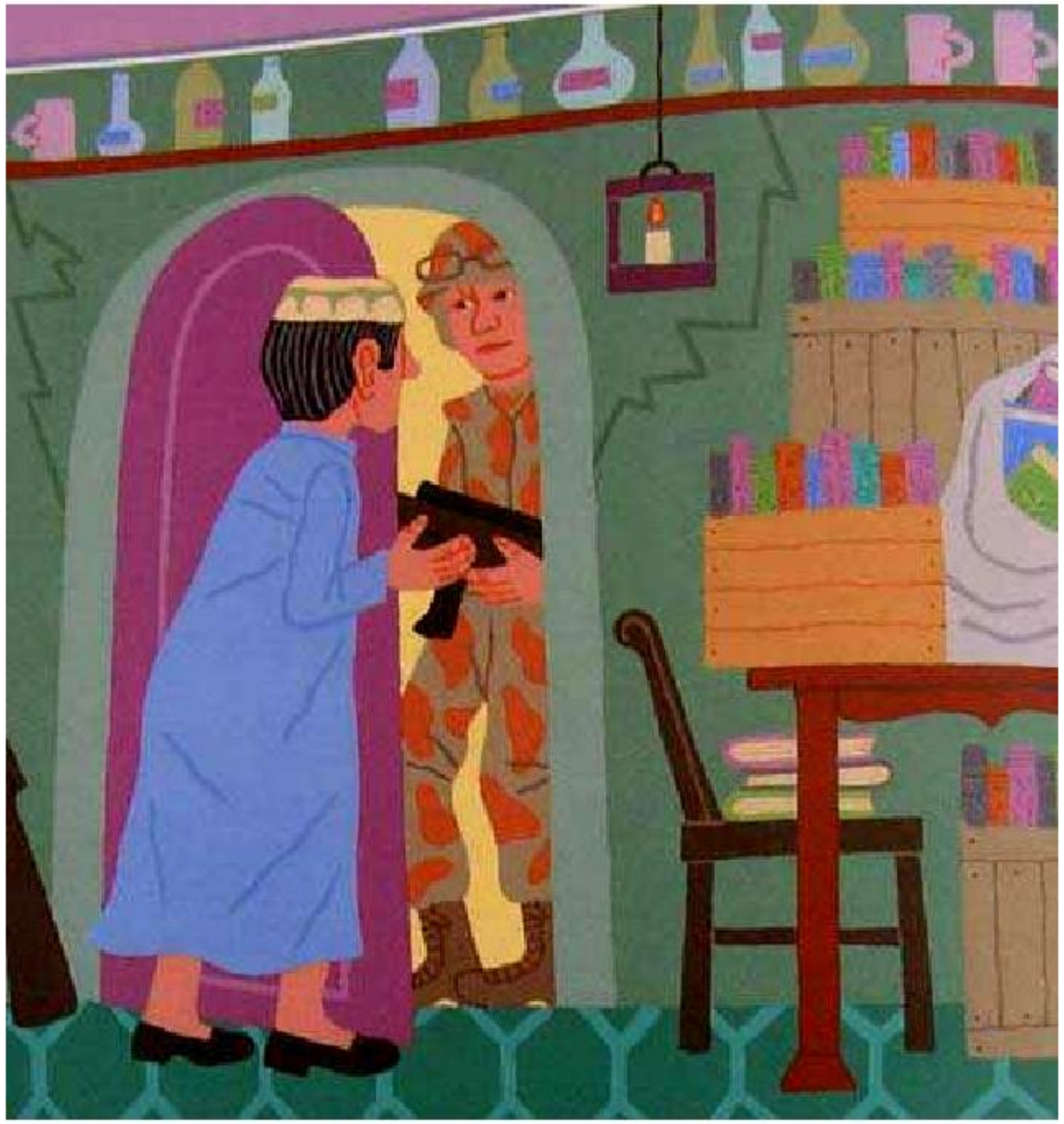

અંતે, યુદ્ધનો રાક્ષસ આગળ વધે છે.
આલિયા જાણે છે કે જો પુસ્તકો બચાવવા હોય, તો
જ્યારે શહેર શાંત હોય ત્યારે તેમને ફરીથી ખસેડવા પડશે.
તેથી, તે બધા ત્રીસ હજાર પુસ્તકો તેના ઘરે અને મિત્રોના ઘરે
લાવવા માટે એક ટ્રક ભાડે લે છે.

આલિયાના ઘરમાં પુસ્તકો બધે જ છે,

ફ્લોર પર, કબાટમાં અને બારીઓમાં -

બીજા કંઈપણ માટે ભાગ્યે જ પૂરતી જગ્યા છોડીને.

આલિયા રાહ જુએ છે.

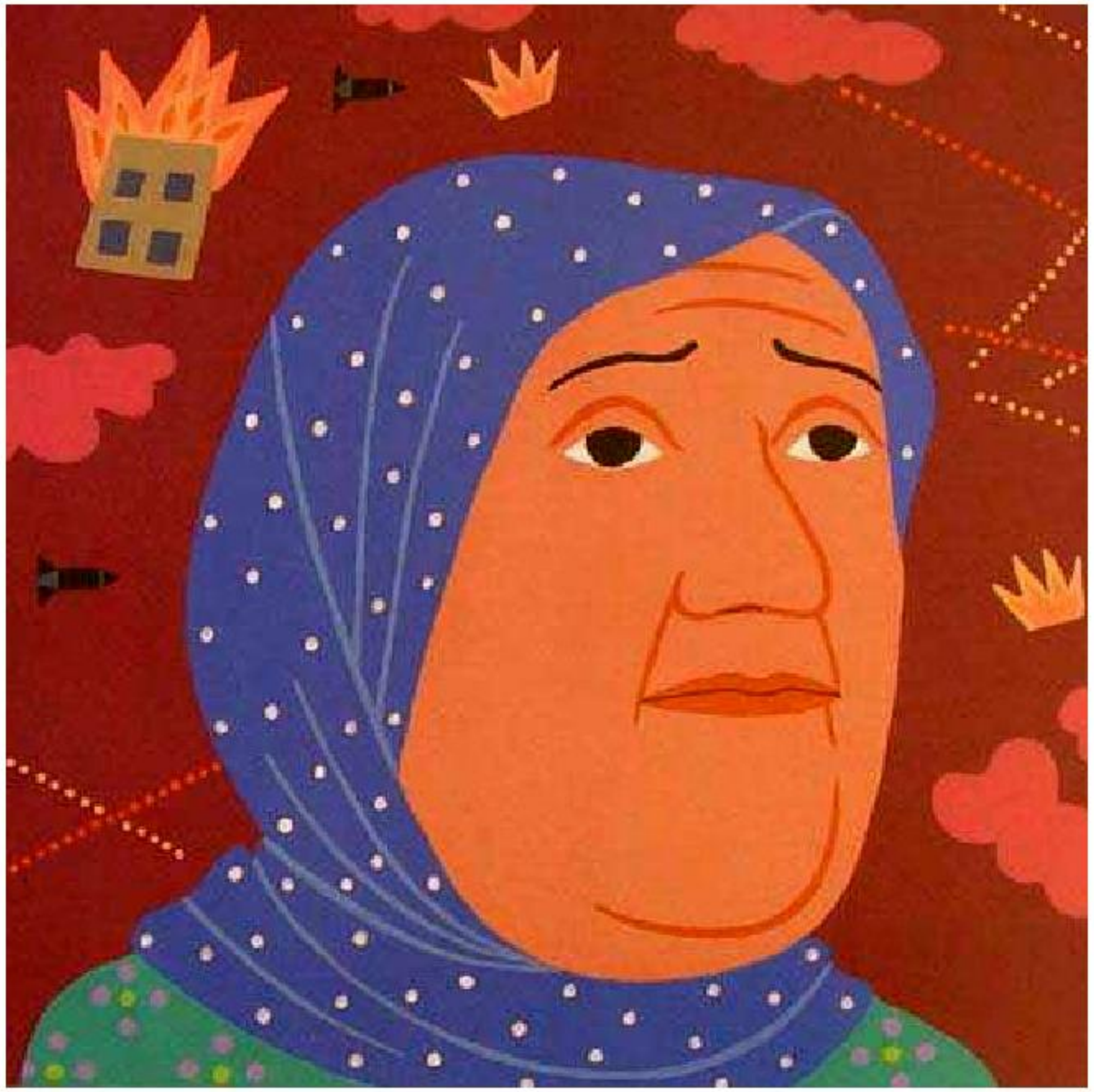

તે યુદ્ધના અંતની રાહ જુએ છે.

તે રાહ જુએ છે, અને શાંતિના સપના જુએ છે.

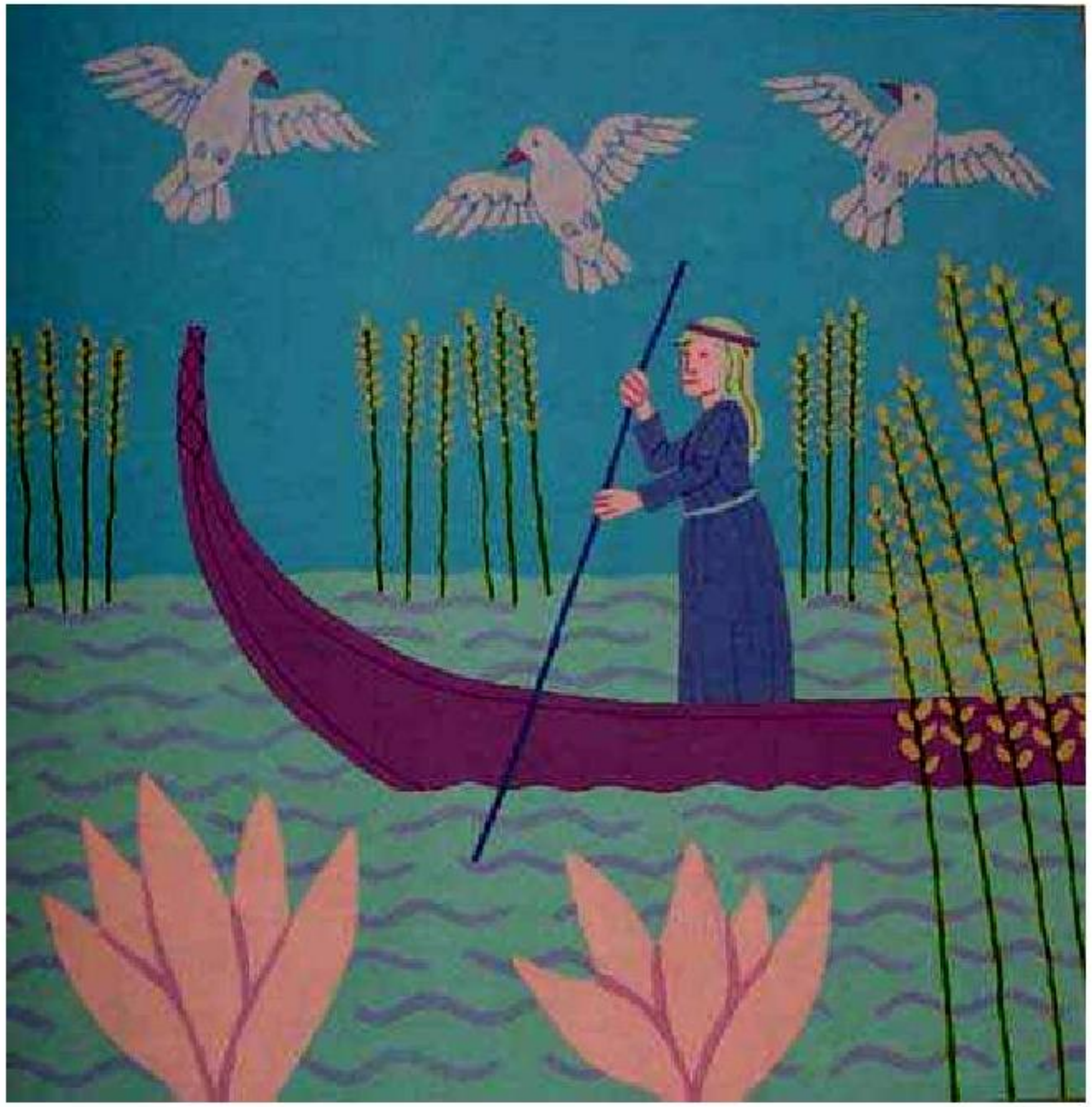

તે રાહ જુએ છે...

અને એક નવી લાઇબ્રેરીનું

સ્વપ્ન જુએ છે.

પણ ત્યાં સુધી , પુસ્તકો સુરક્ષિત છે -
બસરાના ગ્રંથપાલ પાસે સલામત.

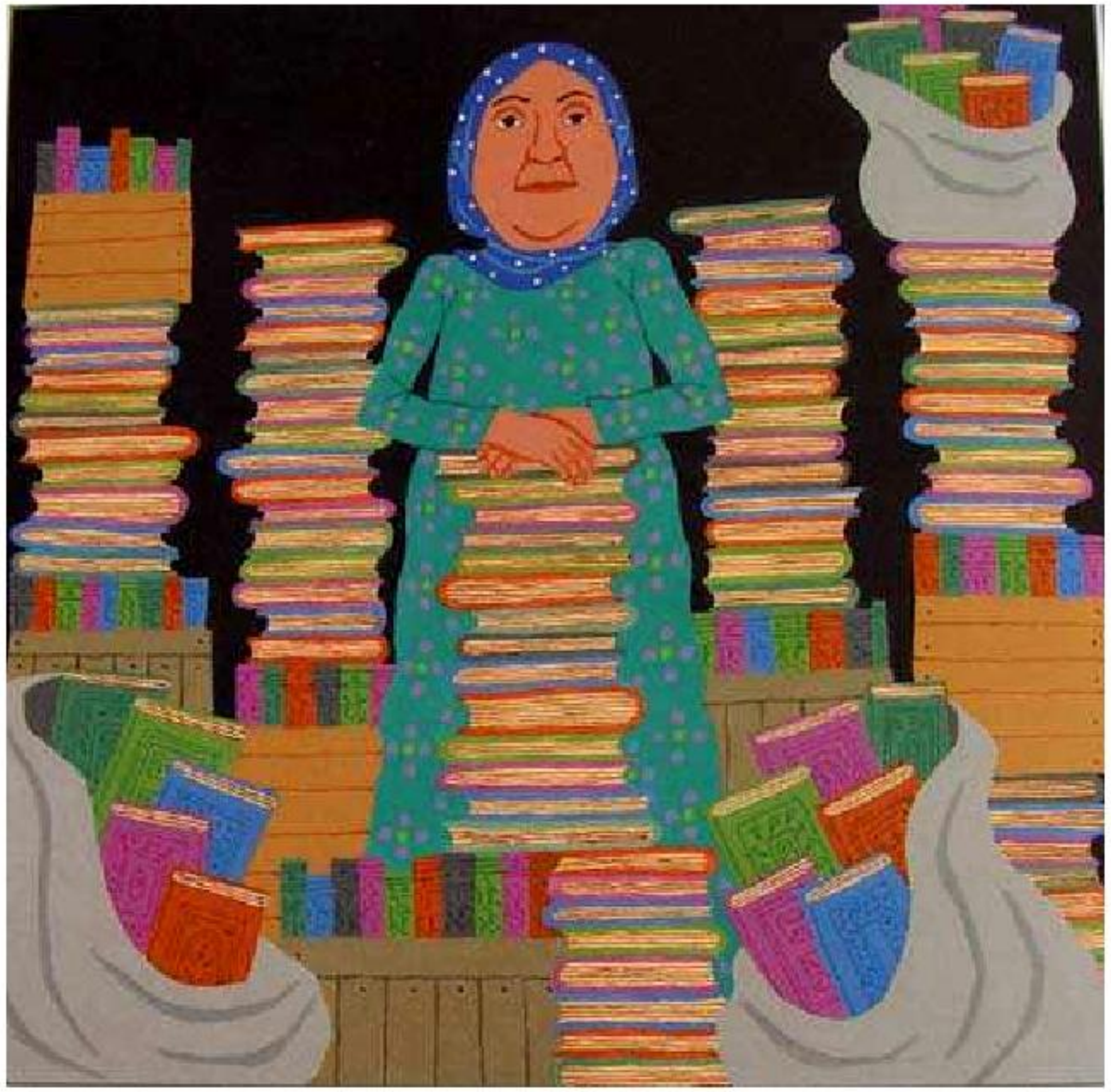

લેખક તરફથી એક નોંધ

નવ દિવસ પછી લાઇબ્રેરી બળીને ખાખ થાય તે પહેલાં લાઇબ્રેરીના સિત્તેર ટકા સંગ્રહને બચાવવામાં આલિયા મુહમ્મદ બેકર સફળ રહ્યા .

આ ઘટનાઓ ન્યૂ યોર્ક ટાઈમ્સના રિપોર્ટર શૈલા કે. દીવાન દ્વારા દુનિયા સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવી હતી , જેમણે આલિયા અને લાઇબ્રેરી વિશે અનીસ મુહમ્મદના રેસ્ટોરન્ટ, હમદાન - ની મુલાકાત દરમિયાન સાંભળ્યું હતું - જે લાઇબ્રેરીની નજીક છે અને બસરાના શ્રેષ્ઠ રેસ્ટોરન્ટમાંના એક તરીકે જાણીતું છે. શૈલાના અનુવાદકે કહ્યું કે અનિસ પાસે યુદ્ધ વિશે કહેવા માટે એક અદ્ભુત વાર્તા હતી, તેથી શૈલાએ તેની સાથે વાત કરવા માટે એપોઇન્ટમેન્ટ લીધી. આલિયા ચર્ચામાં જોડાઈ, અને સાથે મળીને તેઓએ આ અદ્ભુત વાર્તા શેર કરી.

લાઇબ્રેરી નાશ પામ્યા પછી તરત જ, આલિયાને સ્ટ્રોક આવ્યો અને હૃદયની સર્જરી કરવામાં આવી. પરંતુ તે સાજા થઈ રહ્યા છે, અને બધું હોવા છતાં, તે લાઇબ્રેરીનું પુનઃનિર્માણ થાય તે જોવા માટે કટિબદ્ધ છે.